

Uporabne krivulje

Marjeta Knez

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za *matematiko in fiziko*

Seminar za učitelje matematike

Ljubljana, 31. januar 2020

Potek predavanj

- Uvod
- Parametrično podane krivulje
- Bézierjeve krivulje
- Zlepki

1. Uvod

Uvod: Kje srečamo krivulje?

Zanimanje za krivulje sega v davno zgodovino, še preden so bile obravnavane matematično. Srečamo jih v likovni umetnosti, v naravi ...

Uvod: matematičen opis krivulj

Grafično je krivulje enostavno kreirati.

Uvod: matematičen opis krivulj

Grafično je krivulje enostavno kreirati.

Kako matematično opisati povsem splošne krivulje?

Uvod: matematičen opis krivulj

Grafično je krivulje enostavno kreirati.

Kako matematično opisati povsem splošne krivulje?

⇒ **Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje (CAGD)**

Uvod: matematičen opis krivulj

Grafično je krivulje enostavno kreirati.

Kako matematično opisati povsem splošne krivulje?

⇒ **Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje (CAGD)**

- V poznih 50. letih se je z razvojem tehnologije in računalnikov pojavila potreba po čimbolj natančnem in enostavnem prenosu oblik in idej od oblikovalcev do proizvodnje.
- Glavni pobudniki: avtomobilska, letalska, ladijska industrija.

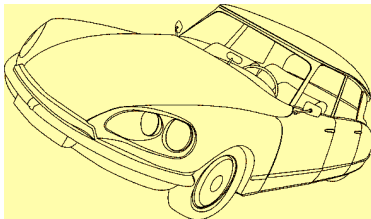
Uvod: matematičen opis krivulj

Grafično je krivulje enostavno kreirati.

Kako matematično opisati povsem splošne krivulje?

⇒ Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje (CAGD)

- V poznih 50. letih se je z razvojem tehnologije in računalnikov pojavila potreba po čimbolj natančnem in enostavnem prenosu oblik in idej od oblikovalcev do proizvodnje.
- Glavni pobudniki: avtomobilska, letalska, ladijska industrija.

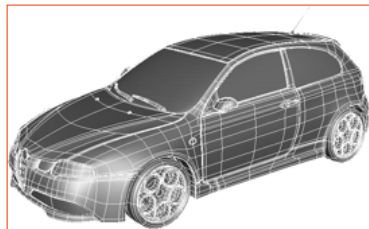
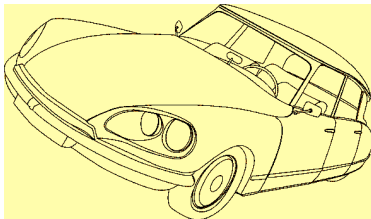
Uvod: matematičen opis krivulj

Grafično je krivulje enostavno kreirati.

Kako matematično opisati povsem splošne krivulje?

⇒ Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje (CAGD)

- V poznih 50. letih se je z razvojem tehnologije in računalnikov pojavila potreba po čimbolj natančnem in enostavnem prenosu oblik in idej od oblikovalcev do proizvodnje.
- Glavni pobudniki: avtomobilska, letalska, ladijska industrija.

Uvod: CAGD, CAD, CAM

- **CAGD - Computer Aided Geometric Design**

Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje je znanstveno področje, ki se ukvarja z matematičnimi/numeričnimi metodami za opis različnih geometrijskih oblik za uporabo v računalniški grafiki, numerični aproksimaciji, robotiki, pri vizualizaciji podatkov, itd.

Uvod: CAGD, CAD, CAM

- **CAGD - Computer Aided Geometric Design**

Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje je znanstveno področje, ki se ukvarja z matematičnimi/numeričnimi metodami za opis različnih geometrijskih oblik za uporabo v računalniški grafiki, numerični aproksimaciji, robotiki, pri vizualizaciji podatkov, itd.

- **CAD - Computer Aided Design**

Računalniško podprto načrtovanje. Programska oprema CAD se uporablja za načrtovanje oz. dizajniranje ter za izdelavo podatkovnih baz potrebnih za proizvodnjo.

Uvod: CAGD, CAD, CAM

- **CAGD - Computer Aided Geometric Design**

Računalniško podprto geometrijsko oblikovanje je znanstveno področje, ki se ukvarja z matematičnimi/numeričnimi metodami za opis različnih geometrijskih oblik za uporabo v računalniški grafiki, numerični aproksimaciji, robotiki, pri vizualizaciji podatkov, itd.

- **CAD - Computer Aided Design**

Računalniško podprto načrtovanje. Programska oprema CAD se uporablja za načrtovanje oz. dizajniranje ter za izdelavo podatkovnih baz potrebnih za proizvodnjo.

- **CAM - Computer Aided Manufacturing**

Računalniško podprta proizvodnja je uporaba računalnikov za nadzor proizvodnega procesa, posebej za nadzor strojev, orodij in robotov v tovarnah. CAM sistemi producirajo datoteke z ustreznimi zaporedji ukazov za vodenje CNC strojev.

Uvod: zgodovina CAGD

- Osnovni objekti v CAGD so parametrično podane krivulje in ploskve.
- **Paul de Casteljau** (1930) in **Pierre Bézier** (1910-1999)

Uvod: zgodovina CAGD

- Osnovni objekti v CAGD so parametrično podane krivulje in ploskve.
- **Paul de Casteljauev** (1930) in **Pierre Bézier** (1910-1999)

Uvod: zgodovina CAGD

- Osnovni objekti v CAGD so parametrično podane krivulje in ploskve.
- **Paul de Casteljau** (1930) in **Pierre Bézier** (1910-1999)

2. Parametrično podane krivulje

Kaj je krivulja?

Krivulja je množica točk, ki jo lahko podamo na tri načine:

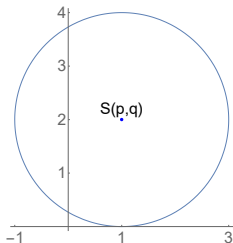
- implicitno
- eksplicitno
- parametrično

Kaj je krivulja?

Krivulja je množica točk, ki jo lahko podamo na tri načine:

- implicitno
- eksplicitno
- parametrično

krožnica:

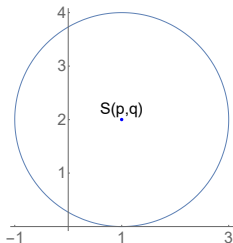

Kaj je krivulja?

Krivulja je množica točk, ki jo lahko podamo na tri načine:

- implicitno
- eksplicitno
- parametrično

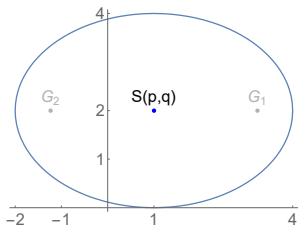
krožnica:

$$\text{krožnica} = \{(x, y); (x - p)^2 + (y - q)^2 = r^2\}$$

Implicitno podane ravninske krivulje

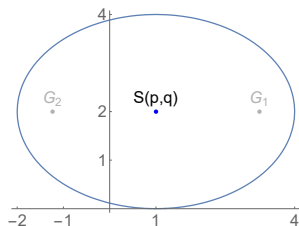
elipsa:

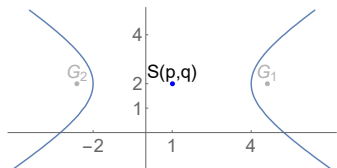
$$\left\{ (x, y); \frac{(x - p)^2}{a^2} + \frac{(y - q)^2}{b^2} = 1 \right\}$$

Implicitno podane ravninske krivulje

elipsa:

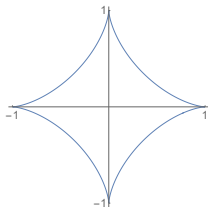

hiperbola:

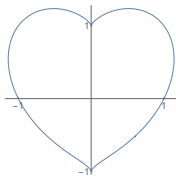

$$\left\{ (x, y); \frac{(x-p)^2}{a^2} + \frac{(y-q)^2}{b^2} = 1 \right\} \quad \left\{ (x, y); \frac{(x-p)^2}{a^2} - \frac{(y-q)^2}{b^2} = 1 \right\}$$

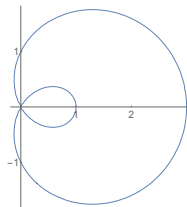
Še nekaj primerov...

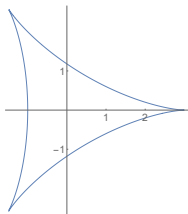
$$x^{2/3} + y^{2/3} = 1$$

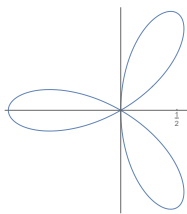
$$(x^2 + y^2 - 1)^3 = x^2 y^3$$

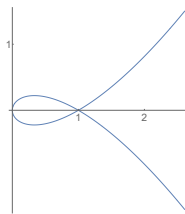
$$(x^2 + y^2 - 2x)^2 = x^2 + y^2$$

$$(x^2 + y^2 + 12x + 9)^2 = 4(2x + 3)^3$$

$$(x^2 + y^2)(x^2 + y^2 + x) = 4xy^2$$

$$3y^2 = x(x - 1)^2$$

Eksplicitno podane krivulje: graf funkcije

Naj bo $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ dana funkcija. Graf funkcije je krivulja

$$\text{graf} = \{(x, y); y = f(x), x \in [a, b]\}$$

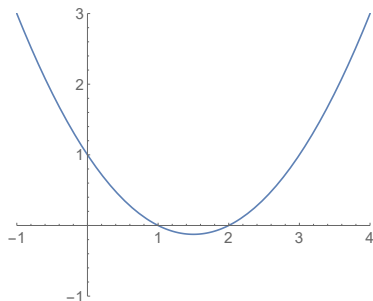
Eksplicitno podane krivulje: graf funkcije

Naj bo $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ dana funkcija. Graf funkcije je krivulja

$$\text{graf} = \{(x, y); y = f(x), x \in [a, b]\}$$

Primer:

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2}x + 1$$

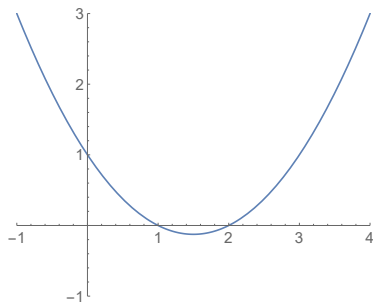
Eksplicitno podane krivulje: graf funkcije

Naj bo $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ dana funkcija. Graf funkcije je krivulja

$$\text{graf} = \{(x, y); y = f(x), x \in [a, b]\}$$

Primer:

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2}x + 1$$

$$\text{graf} = \{(x, f(x)); x \in [-1, 4]\}$$

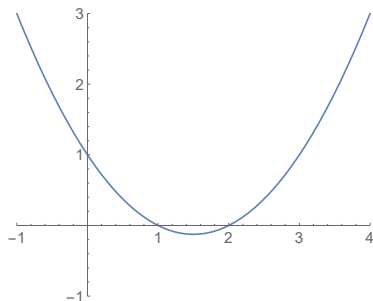
Eksplicitno podane krivulje: graf funkcije

Naj bo $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ dana funkcija. Graf funkcije je krivulja

$$\text{graf} = \{(x, y); y = f(x), x \in [a, b]\}$$

Primer:

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{3}{2}x + 1$$

$$\text{graf} = \{(t, f(t)); t \in [-1, 4]\}$$

Parametrično podane krivulje

Izberemo dve funkciji $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ in $g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$.

Parametrično podana krivulja:

$$\{(x, y); x = f(t), y = g(t), t \in [a, b]\}.$$

Parametrično podane krivulje

Izberemo dve funkciji $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ in $g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$.

Parametrično podana krivulja:

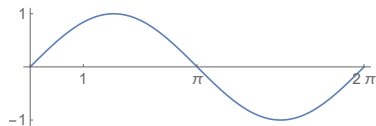
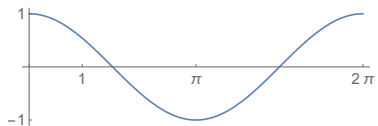
$$\{(x, y); x = f(t), y = g(t), t \in [a, b]\}.$$

$\mathbf{p} = (f, g)$ imenujemo parametrizacija krivulje,

$$\text{krivulja} = \{\mathbf{p}(t); t \in [a, b]\}$$

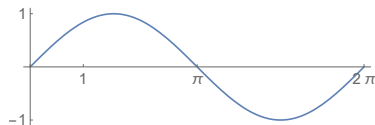
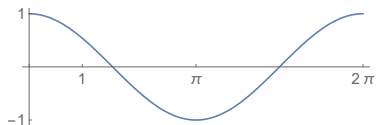
Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos(t)$, $g(t) = \sin(t)$ na $[0, 2\pi]$:

Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos(t)$, $g(t) = \sin(t)$ na $[0, 2\pi]$:

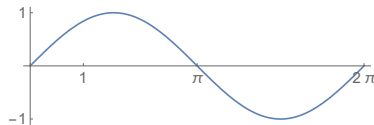
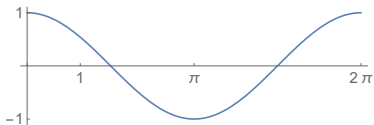

Krivulja, ki jo določa parametrizacija $\mathbf{p}(t) = (\cos(t), \sin(t))$, je?

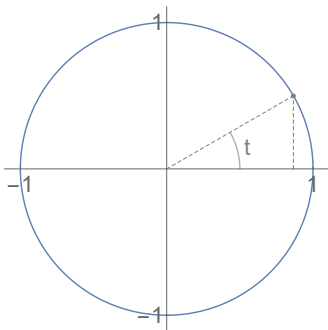

Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos(t)$, $g(t) = \sin(t)$ na $[0, 2\pi]$:

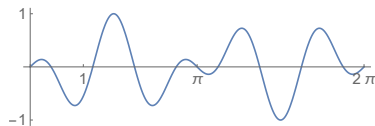
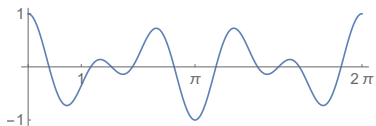

Krivulja, ki jo določa parametrizacija $\mathbf{p}(t) = (\cos(t), \sin(t))$, je?

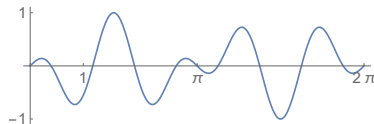
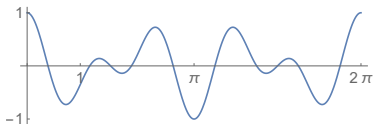
Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos(4t) \cos(t)$, $g(t) = \cos(4t) \sin(t)$ na $[0, 2\pi]$:

Primer

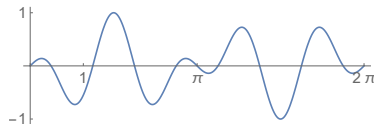
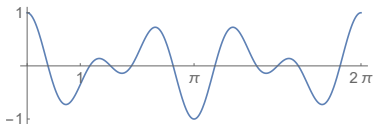
Izberemo funkciji $f(t) = \cos(4t) \cos(t)$, $g(t) = \cos(4t) \sin(t)$ na $[0, 2\pi]$:

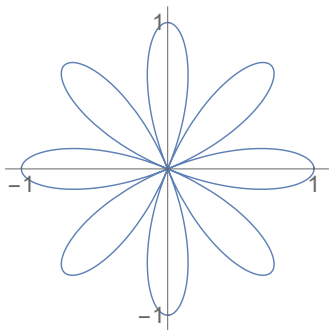
Krivulja, ki jo določa parametrizacija $\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t))$:

Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos(4t) \cos(t)$, $g(t) = \cos(4t) \sin(t)$ na $[0, 2\pi]$:

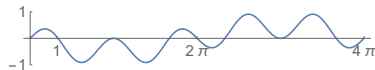
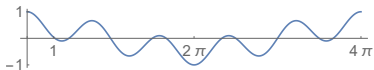

Krivulja, ki jo določa parametrizacija $\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t))$:

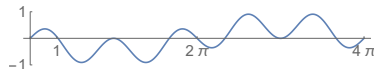
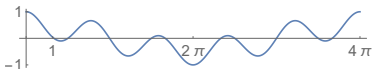
Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right)\cos(t)$, $g(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right)\sin(t)$ na $[0, 4\pi]$:

Primer

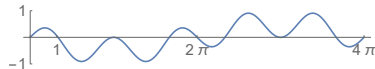
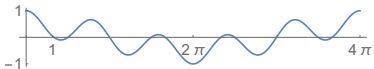
Izberemo funkciji $f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right)\cos(t)$, $g(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right)\sin(t)$ na $[0, 4\pi]$:

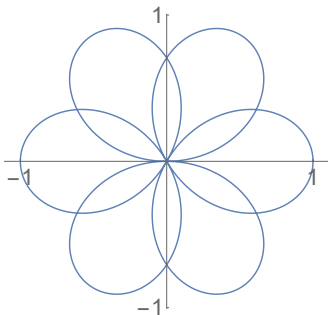
Krivulja, ki jo določa parametrizacija $\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t))$:

Primer

Izberemo funkciji $f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right)\cos(t)$, $g(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right)\sin(t)$ na $[0, 4\pi]$:

Krivulja, ki jo določa parametrizacija $\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t))$:

Polinomske parametrične krivulje

Primer: $f(t) = 1 + 12t^2 - 10t^3$, $g(t) = 1 + 3t - 3t^2 - t^3$, $t \in [0, 1]$

Polinomske parametrične krivulje

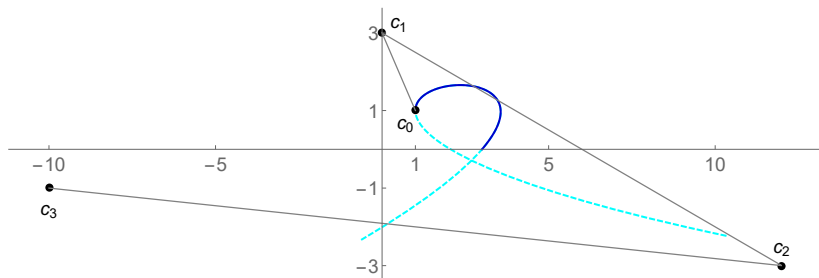
Primer: $f(t) = 1 + 12t^2 - 10t^3$, $g(t) = 1 + 3t - 3t^2 - t^3$, $t \in [0, 1]$

$$\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t)) = \underbrace{(1, 1)}_{\mathbf{c}_0} + \underbrace{(0, 3)}_{\mathbf{c}_1}t + \underbrace{(12, -3)}_{\mathbf{c}_2}t^2 + \underbrace{(-10, -1)}_{\mathbf{c}_3}t^3$$

Polinomske parametrične krivulje

Primer: $f(t) = 1 + 12t^2 - 10t^3$, $g(t) = 1 + 3t - 3t^2 - t^3$, $t \in [0, 1]$

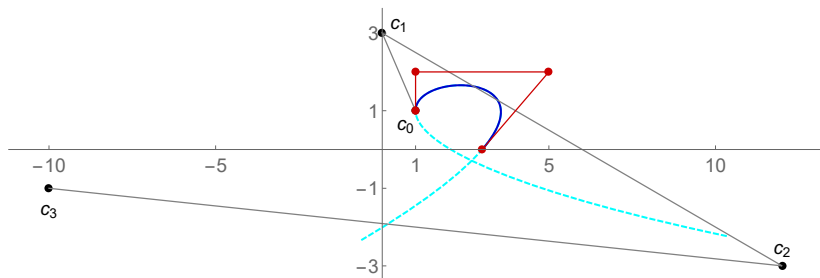
$$\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t)) = \underbrace{(1, 1)}_{\mathbf{c}_0} + \underbrace{(0, 3)}_{\mathbf{c}_1}t + \underbrace{(12, -3)}_{\mathbf{c}_2}t^2 + \underbrace{(-10, -1)}_{\mathbf{c}_3}t^3$$

Polinomske parametrične krivulje

Primer: $f(t) = 1 + 12t^2 - 10t^3$, $g(t) = 1 + 3t - 3t^2 - t^3$, $t \in [0, 1]$

$$\mathbf{p}(t) = (f(t), g(t)) = \underbrace{(1, 1)}_{\mathbf{c}_0} + \underbrace{(0, 3)}_{\mathbf{c}_1}t + \underbrace{(12, -3)}_{\mathbf{c}_2}t^2 + \underbrace{(-10, -1)}_{\mathbf{c}_3}t^3$$

3. Bézierjeve krivulje

Bézierjeve krivulje

- Bézierjeve krivulje = polinomske parametrične krivulje
- $\mathbb{P}_n$ = prostor polinomov stopnje $\leq n$

Bézierjeve krivulje

- Bézierjeve krivulje = polinomske parametrične krivulje
- $\mathbb{P}_n$ = prostor polinomov stopnje $\leq n$
- Namesto standardne baze $\{1, t, t^2, \dots, t^n\}$ bomo uporabili druge 'bazne' polinome.

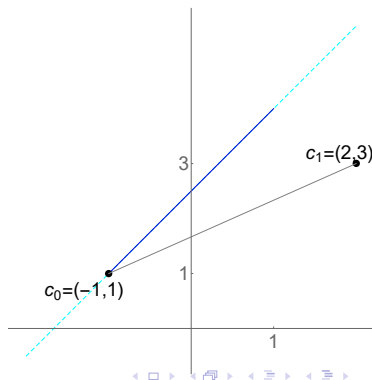
Bézierjeve krivulje

- Bézierjeve krivulje = polinomske parametrične krivulje
- $\mathbb{P}_n$ = prostor polinomov stopnje $\leq n$
- Namesto standardne baze $\{1, t, t^2, \dots, t^n\}$ bomo uporabili druge 'bazne' polinome.

Primer $n = 1$:

$$p(t) = c_0 \mathbf{1} + c_1 t,$$

$$t \in [0, 1]$$

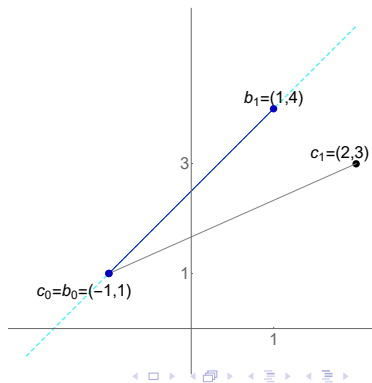
Bézierjeve krivulje

- Bézierjeve krivulje = polinomske parametrične krivulje
- $\mathbb{P}_n$ = prostor polinomov stopnje $\leq n$
- Namesto standardne baze $\{1, t, t^2, \dots, t^n\}$ bomo uporabili druge 'bazne' polinome.

Primer $n = 1$:

$$p(t) = b_0(1 - t) + b_1 t,$$

$$t \in [0, 1]$$

Linearna Bernsteinova bazna polinoma

- Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t) + \mathbf{b}_1 t, \quad t = [0, 1].$$

Pri izbranem parametru t točka $\mathbf{p}(t)$ razdeli daljico med $\mathbf{b}_0$ in $\mathbf{b}_1$ v razmerju $t : 1 - t$.

Linearna Bernsteinova bazna polinoma

- Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t) + \mathbf{b}_1 t, \quad t = [0, 1].$$

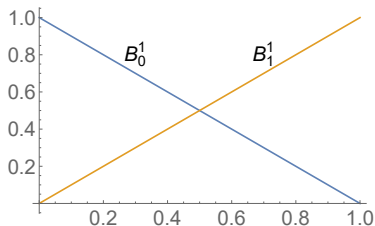
Pri izbranem parametru t točka $\mathbf{p}(t)$ razdeli daljico med $\mathbf{b}_0$ in $\mathbf{b}_1$ v razmerju $t : 1 - t$.

Definiramo

$$B_0^1(t) = 1 - t,$$

$$B_1^1(t) = t.$$

Imenujemo ju **Bernsteinova bazna polinoma** stopnje 1.

Linearna Bernsteinova bazna polinoma

- Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t) + \mathbf{b}_1 t, \quad t = [0, 1].$$

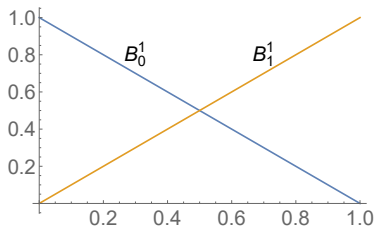
Pri izbranem parametru t točka $\mathbf{p}(t)$ razdeli daljico med $\mathbf{b}_0$ in $\mathbf{b}_1$ v razmerju $t : 1 - t$.

Definiramo

$$B_0^1(t) = 1 - t,$$

$$B_1^1(t) = t.$$

Imenujemo ju **Bernsteinova bazna polinoma** stopnje 1.

- Velja:

$$\mathbb{P}_1 = \text{Lin} \{ B_0^1, B_1^1 \}.$$

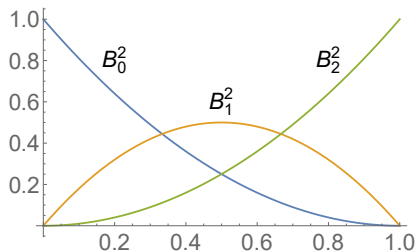
Kvadratični Bernsteinovi bazni polinomi

Definiramo:

$$B_0^2(t) = (1 - t)^2,$$

$$B_1^2(t) = 2t(1 - t),$$

$$B_2^2(t) = t^2.$$

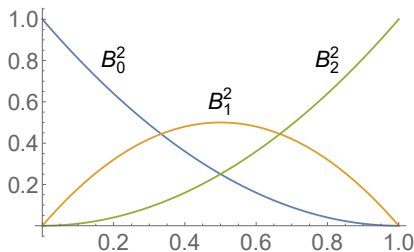
Kvadratični Bernsteinovi bazni polinomi

Definiramo:

$$B_0^2(t) = (1 - t)^2,$$

$$B_1^2(t) = 2t(1 - t),$$

$$B_2^2(t) = t^2.$$

$$1 = B_0^2(t) + B_1^2(t) + B_2^2(t)$$

$$t = \frac{1}{2}B_1^2(t) + B_2^2(t)$$

$$t^2 = B_2^2(t)$$

$$\implies \mathbb{P}_2 = \text{Lin} \{ B_0^2, B_1^2, B_2^2 \}$$

Kubični Bernsteinovi bazni polinomi

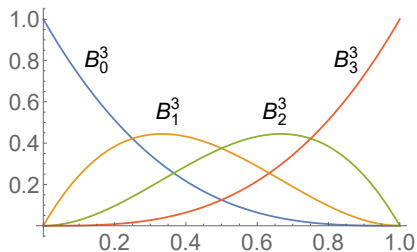
Definiramo:

$$B_0^3(t) = (1 - t)^3,$$

$$B_1^3(t) = 3t(1 - t)^2,$$

$$B_2^3(t) = 3t^2(1 - t),$$

$$B_3^3(t) = t^3.$$

Kubični Bernsteinovi bazni polinomi

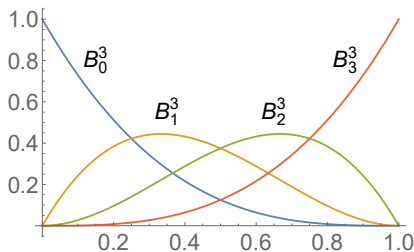
Definiramo:

$$B_0^3(t) = (1 - t)^3,$$

$$B_1^3(t) = 3t(1 - t)^2,$$

$$B_2^3(t) = 3t^2(1 - t),$$

$$B_3^3(t) = t^3.$$

$$1 = B_0^3(t) + B_1^3(t) + B_2^3(t) + B_3^3(t)$$

$$t = \frac{1}{3}B_1^3(t) + \frac{2}{3}B_2^3(t) + B_3^3(t)$$

$$t^2 = \frac{1}{3}B_2^3(t) + B_3^3(t)$$

$$t^3 = B_3^3(t)$$

$$\implies \mathbb{P}_3 = \text{Lin} \{ B_0^3, B_1^3, B_2^3, B_3^3 \}$$

Bernsteinovi bazni polinomi stopnje 4

Definiramo:

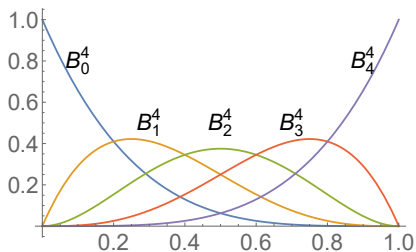
$$B_0^4(t) = (1 - t)^4,$$

$$B_1^4(t) = 4t(1 - t)^3,$$

$$B_2^4(t) = 6t^2(1 - t)^2,$$

$$B_3^4(t) = 4t^3(1 - t),$$

$$B_4^4(t) = t^4.$$

Bernsteinovi bazni polinomi stopnje 4

Definiramo:

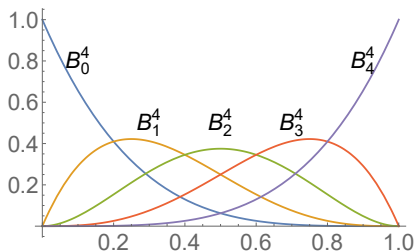
$$B_0^4(t) = (1 - t)^4,$$

$$B_1^4(t) = 4t(1 - t)^3,$$

$$B_2^4(t) = 6t^2(1 - t)^2,$$

$$B_3^4(t) = 4t^3(1 - t),$$

$$B_4^4(t) = t^4.$$

$$1 = B_0^4(t) + B_1^4(t) + B_2^4(t) + B_3^4(t) + B_4^4(t)$$

$$t = \frac{1}{4}B_1^4(t) + \frac{1}{2}B_2^4(t) + \frac{3}{4}B_3^4(t) + B_4^4(t)$$

$$t^2 = \frac{1}{6}B_2^4(t) + \frac{1}{2}B_3^4(t) + B_4^4(t)$$

$$t^3 = \frac{1}{4}B_3^4(t) + B_4^4(t)$$

$$t^4 = B_4^4(t)$$

$$\implies \mathbb{P}_4 = \text{Lin} \{ B_0^4, \dots, B_4^4 \}$$

Bernsteinovi bazni polinomi stopnje n

Definiramo:

$$B_i^n(t) = \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i}, \quad i = 0, 1, \dots, n.$$

Bernsteinovi bazni polinomi stopnje n

Definiramo:

$$B_i^n(t) = \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i}, \quad i = 0, 1, \dots, n.$$

Lastnosti:

- $B_i^n(t) \geq 0$ za $t \in [0, 1]$

Bernsteinovi bazni polinomi stopnje n

Definiramo:

$$B_i^n(t) = \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i}, \quad i = 0, 1, \dots, n.$$

Lastnosti:

- $B_i^n(t) \geq 0$ za $t \in [0, 1]$
- $\sum_{i=0}^n B_i^n(t) = 1$

Bernsteinovi bazni polinomi stopnje n

Definiramo:

$$B_i^n(t) = \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i}, \quad i = 0, 1, \dots, n.$$

Lastnosti:

- $B_i^n(t) \geq 0$ za $t \in [0, 1]$
- $\sum_{i=0}^n B_i^n(t) = 1$
- $\mathbb{P}_n = \text{Lin} \{B_0^n, B_1^n, \dots, B_n^n\}$.

Bézierjeva krivulja

Definicija

Naj bodo $\mathbf{b}_0, \mathbf{b}_1, \dots, \mathbf{b}_n$ dane točke v $\mathbb{R}^d$. Parametrično podana krivulja $\{\mathbf{p}(t); t \in [0, 1]\} \subset \mathbb{R}^d$,

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0 B_0^n(t) + \mathbf{b}_1 B_1^n(t) + \mathbf{b}_2 B_2^n(t) + \dots + \mathbf{b}_n B_n^n(t),$$

se imenuje **Bézierjeva krivulja**.

Točke $\mathbf{b}_0, \mathbf{b}_1, \dots, \mathbf{b}_n$ imenujemo **kontrolne točke**.

Če jih povežemo z daljicami, dobimo **kontrolni poligon**.

Primer od prej:

$$\mathbf{p}(t) = \underbrace{(1, 1)}_{\mathbf{c}_0} t^0 + \underbrace{(0, 3)}_{\mathbf{c}_1} t^1 + \underbrace{(12, -3)}_{\mathbf{c}_2} t^2 + \underbrace{(-10, -1)}_{\mathbf{c}_3} t^3, \quad t \in [0, 1]$$

Primer od prej:

$$\mathbf{p}(t) = \underbrace{(1, 1)}_{\mathbf{c}_0} \mathbf{1} + \underbrace{(0, 3)}_{\mathbf{c}_1} t + \underbrace{(12, -3)}_{\mathbf{c}_2} t^2 + \underbrace{(-10, -1)}_{\mathbf{c}_3} t^3, \quad t \in [0, 1]$$

Zapišemo v bazi Bernsteinovih baznih polinomov:

$$\mathbf{p}(t) = \underbrace{(1, 1)}_{\mathbf{b}_0} B_0^3(t) + \underbrace{(1, 2)}_{\mathbf{b}_1} B_1^3(t) + \underbrace{(5, 2)}_{\mathbf{b}_2} B_2^3(t) + \underbrace{(3, 0)}_{\mathbf{b}_3} B_3^3(t)$$

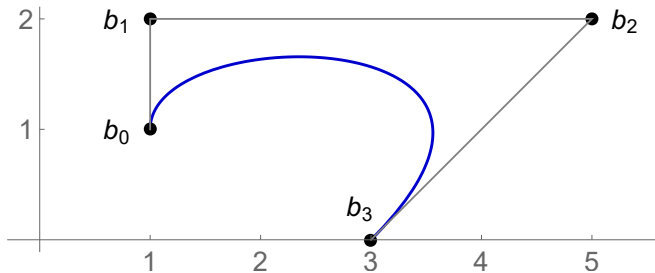

Primer od prej:

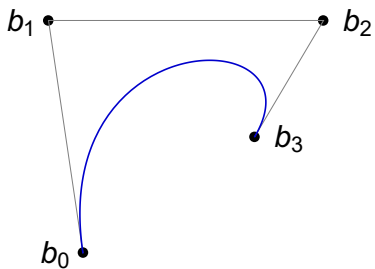
$$p(t) = \underbrace{(1, 1)}_{c_0} + \underbrace{(0, 3)}_{c_1} t + \underbrace{(12, -3)}_{c_2} t^2 + \underbrace{(-10, -1)}_{c_3} t^3, \quad t \in [0, 1]$$

Zapišemo v bazi Bernsteinovih baznih polinomov:

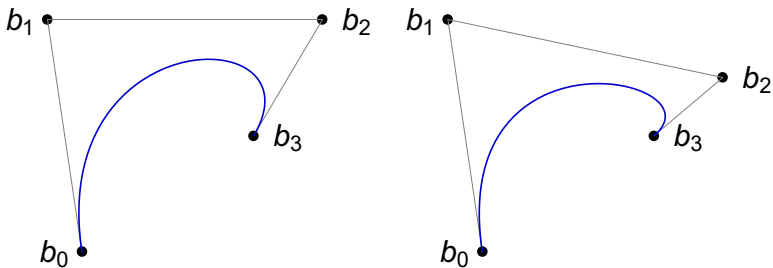
$$p(t) = \underbrace{(1, 1)}_{b_0} B_0^3(t) + \underbrace{(1, 2)}_{b_1} B_1^3(t) + \underbrace{(5, 2)}_{b_2} B_2^3(t) + \underbrace{(3, 0)}_{b_3} B_3^3(t)$$

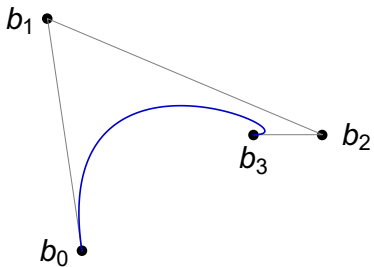
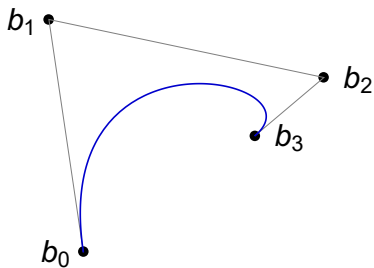
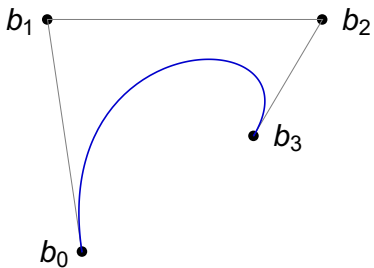
Kontrolne točke določajo obliko krivulje:

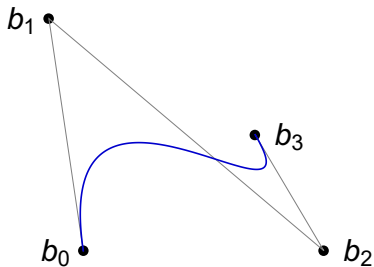
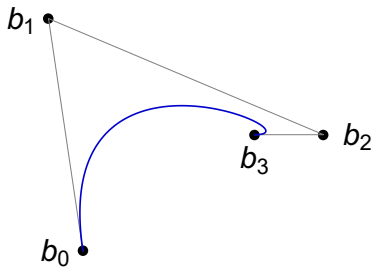
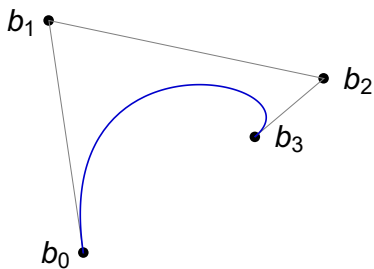
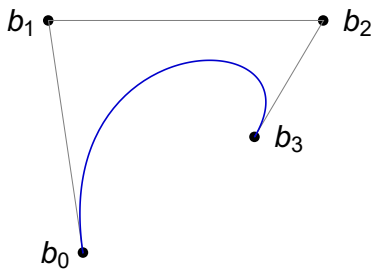
Kontrolne točke določajo obliko krivulje:

Kontrolne točke določajo obliko krivulje:

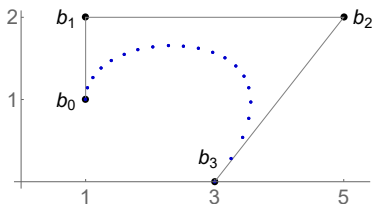

Kontrolne točke določajo obliko krivulje:

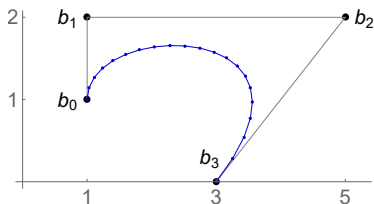
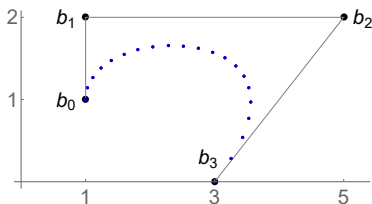

Izris krivulje

Izris krivulje

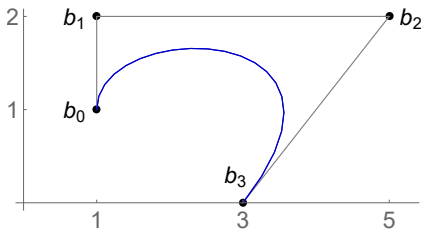
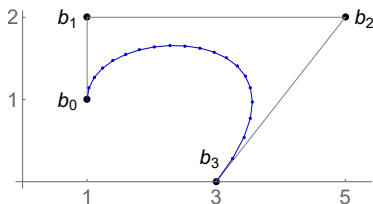
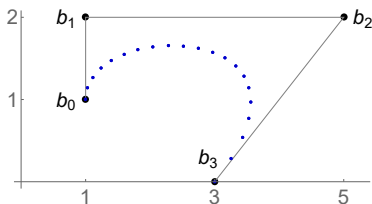

Izris krivulje

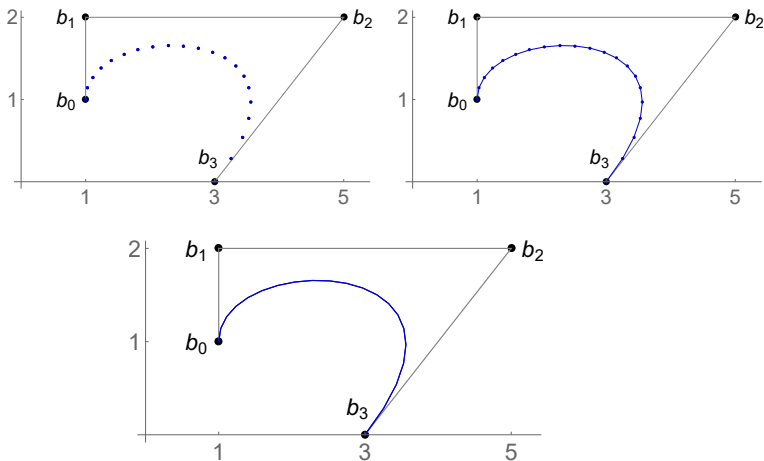

Izris krivulje

Izris krivulje

Kako izračunati točko na Bézierjevi krivulji za izbran parameter $t \in [0, 1]$?

4. de Casteljaujev algoritem

de Casteljaujev algoritem

Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{b}_i B_i^n(t), \quad t \in [0, 1].$$

de Casteljaujev algoritem

Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{b}_i B_i^n(t), \quad t \in [0, 1].$$

$$\underline{n = 1}: \quad \mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t) + \mathbf{b}_1 t.$$

Točka $\mathbf{p}(t)$ deli daljico med $\mathbf{b}_0$ in $\mathbf{b}_1$ v razmerju $t : 1 - t$

de Casteljaujev algoritem

Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{b}_i B_i^n(t), \quad t \in [0, 1].$$

$$\underline{n = 1}: \quad \mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t) + \mathbf{b}_1 t.$$

Točka $\mathbf{p}(t)$ deli daljico med $\mathbf{b}_0$ in $\mathbf{b}_1$ v razmerju $t : 1 - t$

$$\underline{n = 2}: \quad \mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t)^2 + \mathbf{b}_1 2t(1 - t) + \mathbf{b}_2 t^2$$

de Casteljaujev algoritem

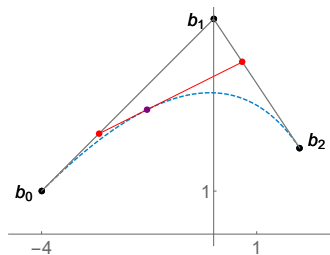
Naj bo

$$\mathbf{p}(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{b}_i B_i^n(t), \quad t \in [0, 1].$$

$$\underline{n = 1}: \quad \mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t) + \mathbf{b}_1 t.$$

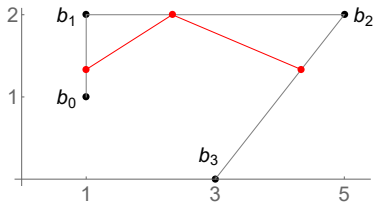
Točka $\mathbf{p}(t)$ deli daljico med $\mathbf{b}_0$ in $\mathbf{b}_1$ v razmerju $t : 1 - t$

$$\underline{n = 2}: \quad \mathbf{p}(t) = \mathbf{b}_0(1 - t)^2 + \mathbf{b}_1 2t(1 - t) + \mathbf{b}_2 t^2$$

de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

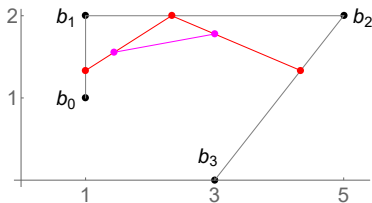
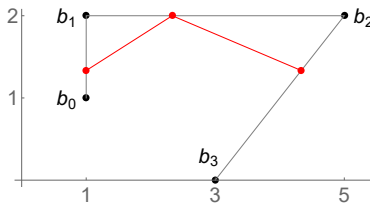
Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{3}$:

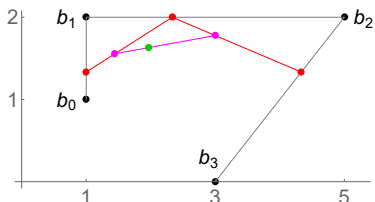
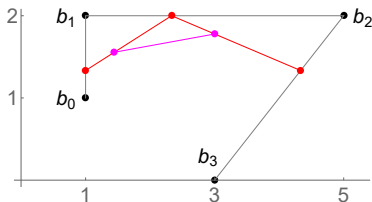
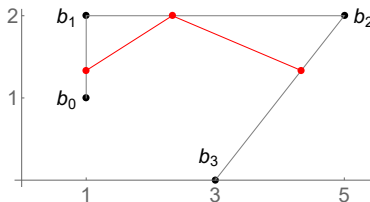
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{3}$:

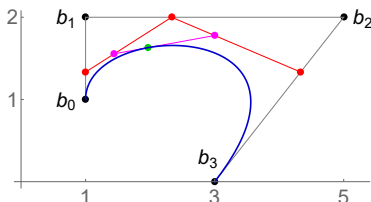
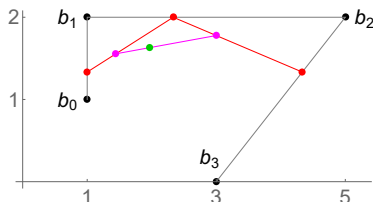
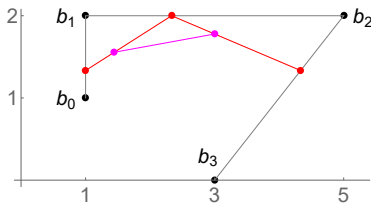
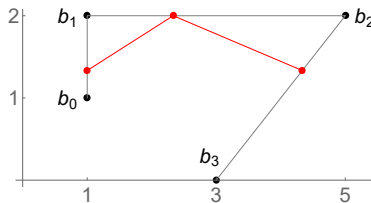
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{3}$:

de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

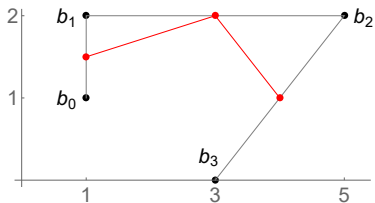
Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{3}$:

Daljice delimo v razmerju $\frac{1}{3} : \frac{2}{3}$

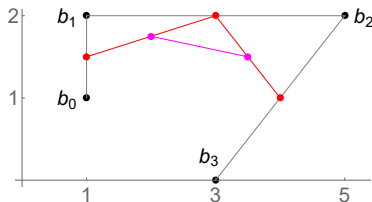
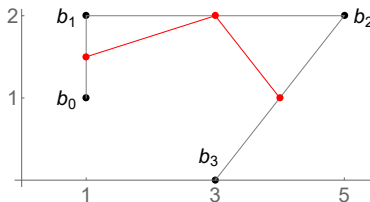
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{2}$:

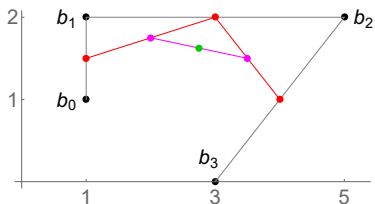
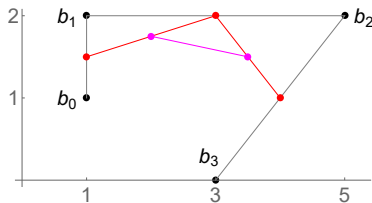
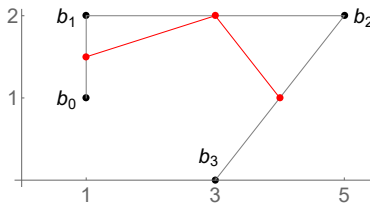
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{2}$:

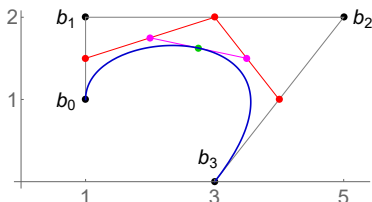
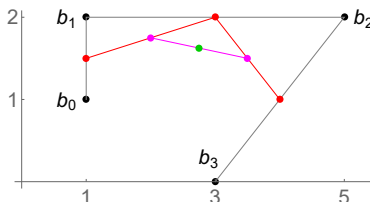
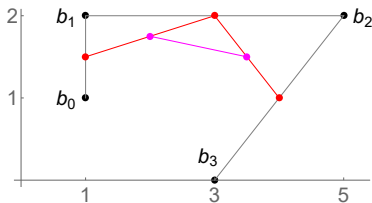
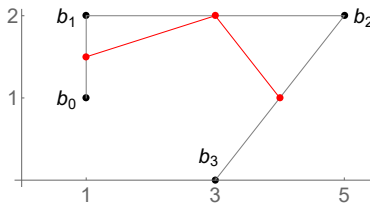
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{2}$:

de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

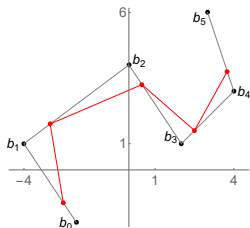
Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{2}$:

Daljice delimo v razmerju $\frac{1}{2} : \frac{1}{2}$

de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

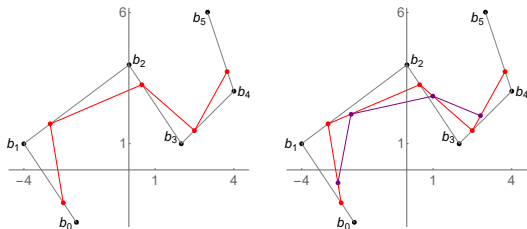
Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

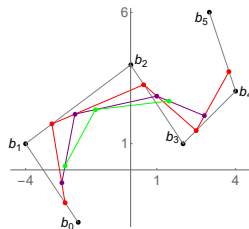
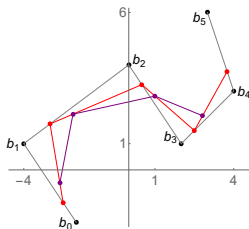
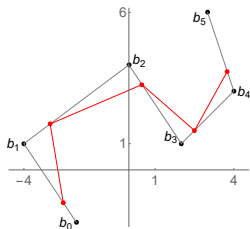
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

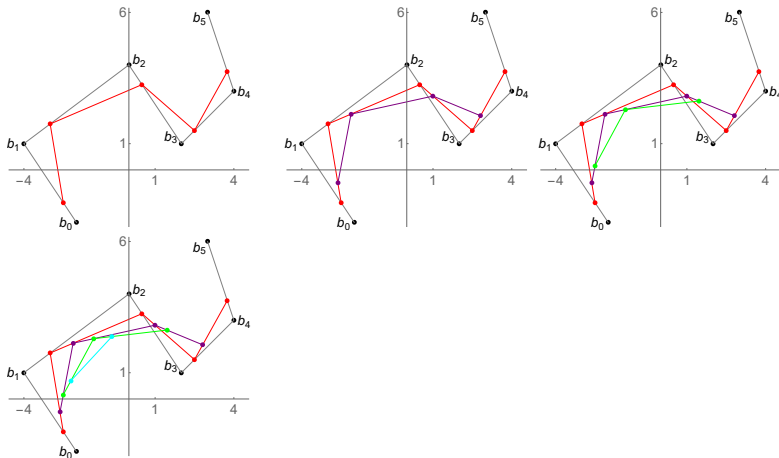
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

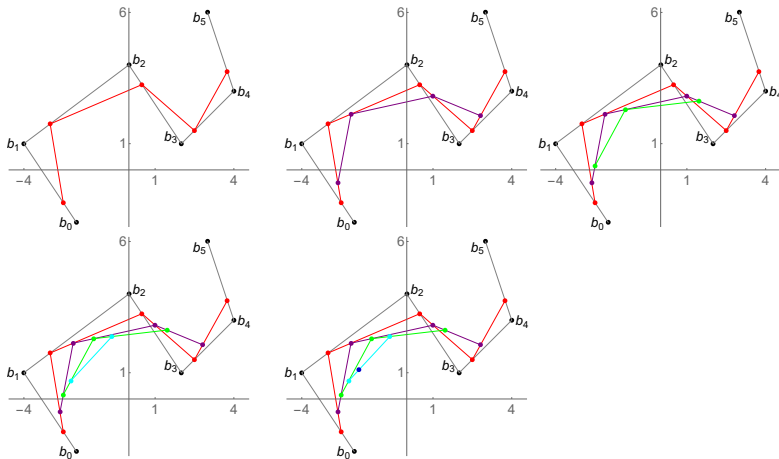
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

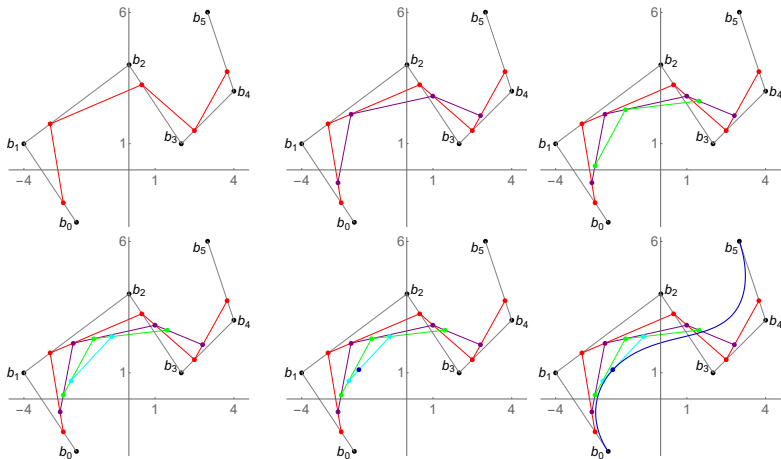
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

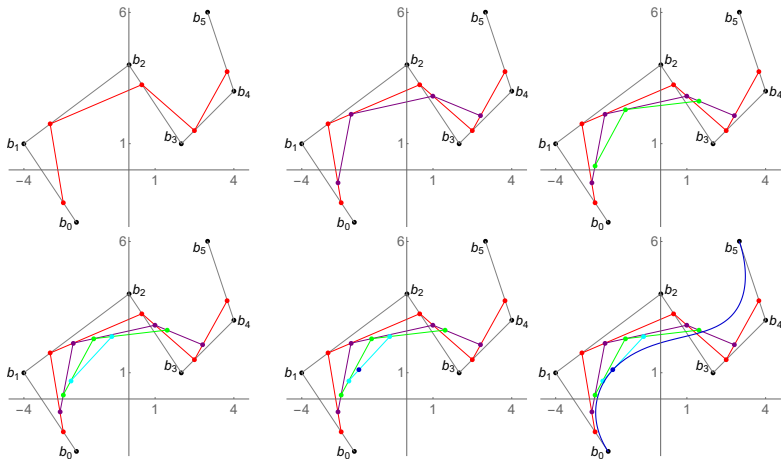
de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

de Casteljaujev algoritem - geometrijsko

Izračun točke na krivulji pri parametru $t = \frac{1}{4}$:

Daljšice delimo v razmerju $\frac{1}{4} : \frac{3}{4}$

Algoritem: de Casteljau

Vhodni podatki: kontrolne točke $\mathbf{b}_0, \mathbf{b}_1, \dots, \mathbf{b}_n$
parameter t

---

for $i = 0, 1, \dots, n$

$$\mathbf{b}_i^0 = \mathbf{b}_i$$

end for

for $r = 1, \dots, n$

for $i = 0, \dots, n - r$

$$\mathbf{b}_i^r = (1 - t)\mathbf{b}_i^{r-1} + t\mathbf{b}_{i+1}^{r-1}$$

end for

end for

Izhod: $\mathbf{b}_0^n$

Odvod Bézierjeve krivulje

Odvod Bézierjeve krivulje

Odvod Bézierjeve krivulje:

$$\mathbf{p}'(t) = n \sum_{i=0}^{n-1} (\mathbf{b}_{i+1} - \mathbf{b}_i) B_i^{n-1}(t).$$

Odvod Bézierjeve krivulje v krajiščih:

$$\mathbf{p}'(0) = n(\mathbf{b}_1 - \mathbf{b}_0), \quad \mathbf{p}'(1) = n(\mathbf{b}_n - \mathbf{b}_{n-1}).$$

Odvod Bézierjeve krivulje

Odvod Bézierjeve krivulje:

$$\mathbf{p}'(t) = n \sum_{i=0}^{n-1} (\mathbf{b}_{i+1} - \mathbf{b}_i) B_i^{n-1}(t).$$

Odvod Bézierjeve krivulje v krajiščih:

$$\mathbf{p}'(0) = n(\mathbf{b}_1 - \mathbf{b}_0), \quad \mathbf{p}'(1) = n(\mathbf{b}_n - \mathbf{b}_{n-1}).$$

Odvod Bézierjeve krivulje pri parametru t lahko izračunamo iz de Casteljaujeve sheme:

$$\mathbf{p}'(t) = n \left(\mathbf{b}_1^{n-1}(t) - \mathbf{b}_0^{n-1}(t) \right).$$

Reparametrizirana Bézierjeva krivulja

Reparametrizirana Bézierjeva krivulja:

$$\mathbf{q}(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{b}_i B_i^n \left(\frac{u-a}{b-a} \right), \quad u \in [a, b].$$

Reparametrizirana Bézierjeva krivulja

Reparametrizirana Bézierjeva krivulja:

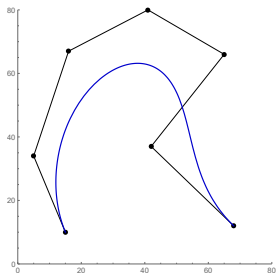
$$\mathbf{q}(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{b}_i B_i^n \left(\frac{u-a}{b-a} \right), \quad u \in [a, b].$$

Odvod reparametrizirane Bézierjeve krivulje v krajiščih:

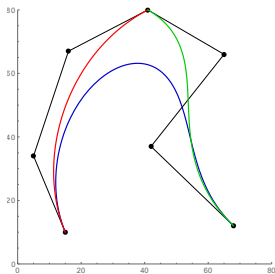
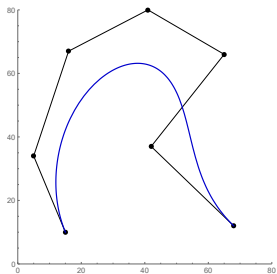
$$\mathbf{q}'(a) = \frac{n}{b-a}(\mathbf{b}_1 - \mathbf{b}_0), \quad \mathbf{q}'(b) = \frac{n}{b-a}(\mathbf{b}_n - \mathbf{b}_{n-1}).$$

5. Sestavljene Bézierjeve krivulje - zlepki

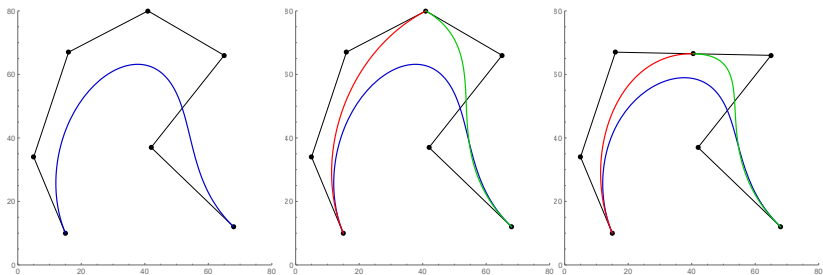
Sestavljene Bézierjeve krivulje

Sestavljene Bézierjeve krivulje

Sestavljene Bézierjeve krivulje

Sestavljene Bézierjeve krivulje

Interval parametrov $[a, b]$ razdelimo na m delov:

$$a = u_0 < u_1 < u_2 < \cdots < u_{m-1} < t_m = b.$$

Sestavljene Bézierjeve krivulje

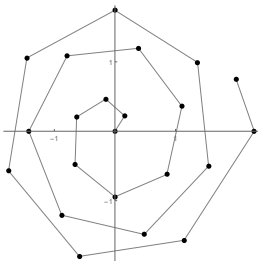
Interval parametrov $[a, b]$ razdelimo na m delov:

$$a = u_0 < u_1 < u_2 < \cdots < u_{m-1} < t_m = b.$$

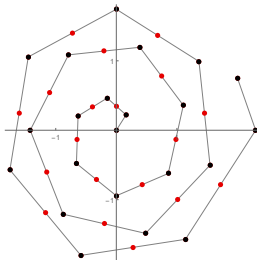
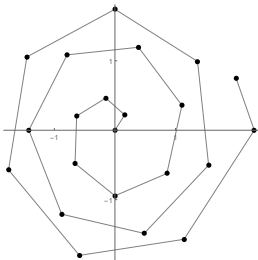
Zlepek iz Bézierjevih krivulj stopnje n je podan s parametrizacijo $\mathbf{s} : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^d$,

$$\mathbf{s}(u) = \begin{cases} \mathbf{p}_1(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{c}_i^{(1)} B_i^n \left(\frac{u - u_0}{u_1 - u_0} \right), & u \in [a, u_1) \\ \mathbf{p}_2(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{c}_i^{(2)} B_i^n \left(\frac{u - u_1}{u_2 - u_1} \right), & u \in [u_1, u_2) \\ \vdots \\ \mathbf{p}_m(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{c}_i^{(m)} B_i^n \left(\frac{u - u_{m-1}}{u_m - u_{m-1}} \right), & u \in [u_{m-1}, u_m] \end{cases}$$

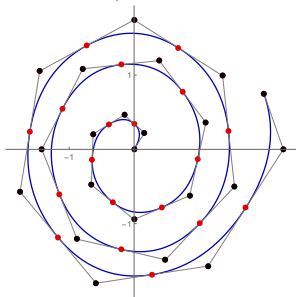
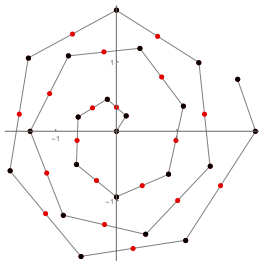
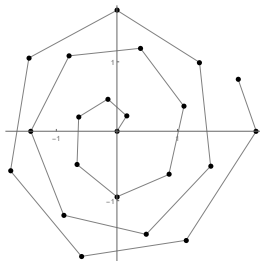
C^1 kvadratični zlepek

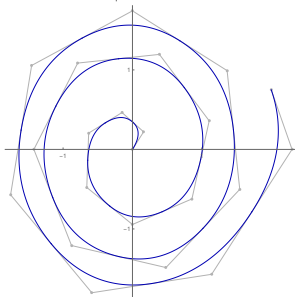
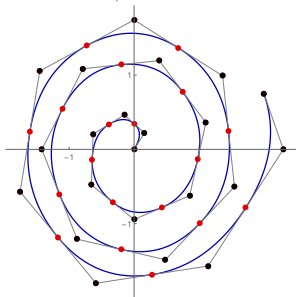
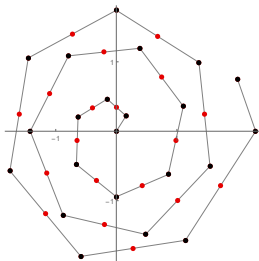
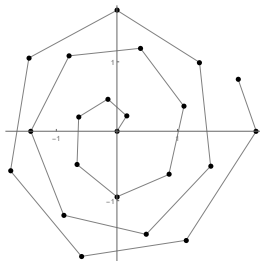
C^1 kvadratični zlepek

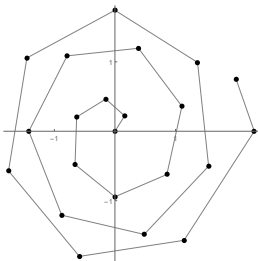
C^1 kvadratični zlepek

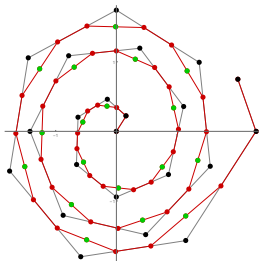
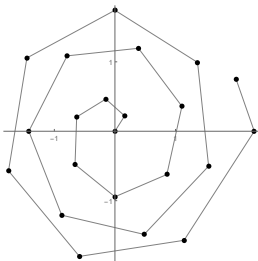
C^1 kvadratični zlepek

C^2 kubični zlepek

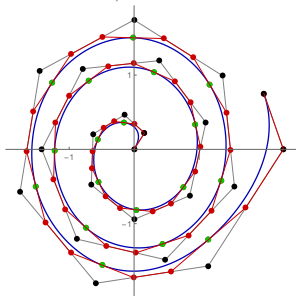
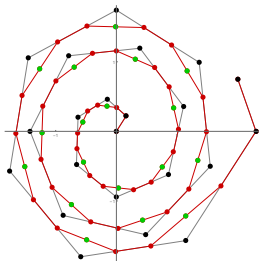
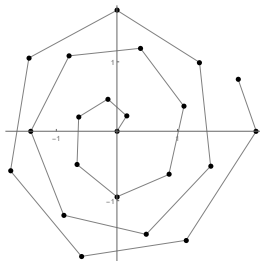

C^2 kubični zlepek

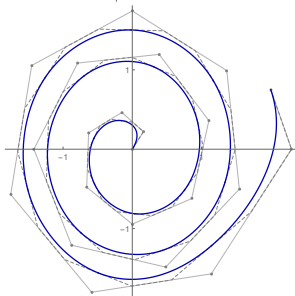
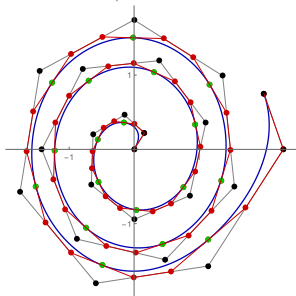
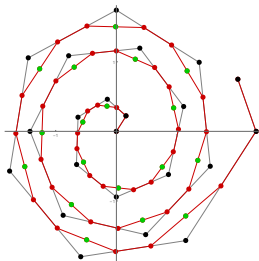
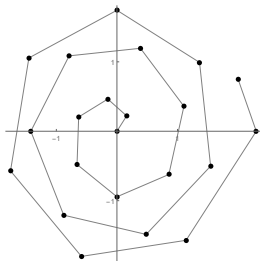

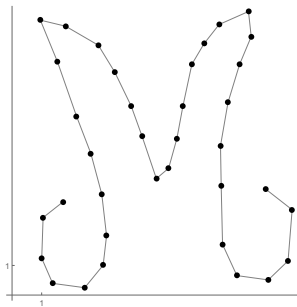

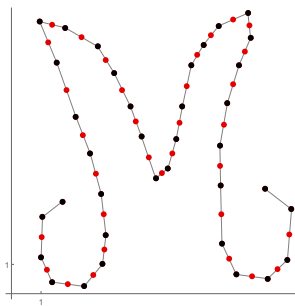
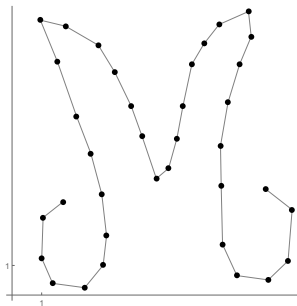
C^2 kubični zlepek

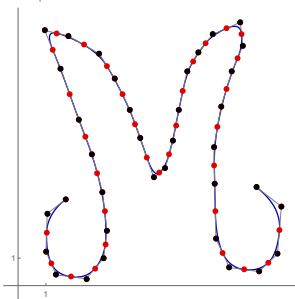
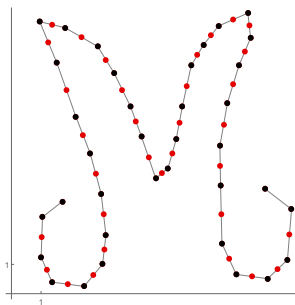
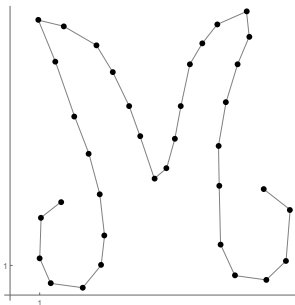

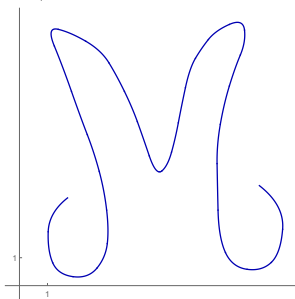
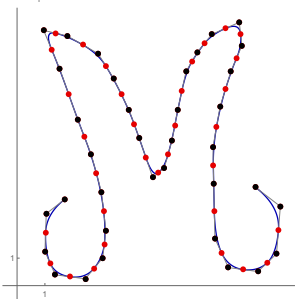
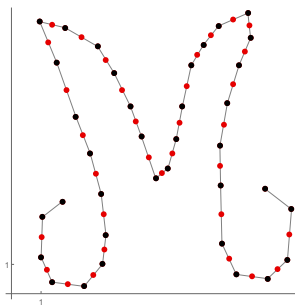
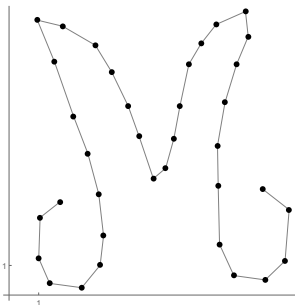
C^2 kubični zlepek

Hvala za pozornost!

